

L'últim cinema de Tortosa

L'Arxiu Històric Comarcal del Baix Ebre inaugura l'exposició 'El cine Fèmina' que repassa la història d'un local emblemàtic a la ciutat, tancat el 1998

A. CARALT

L'exhibició del film *Barrio de Fernando León* de Arana el 28 de desembre de 1998 fou l'última dels 55 anys d'història del cèntric cinema Fèmina de Tortosa. El darrer cop que els ciutadans de la capital ebrenca van poder gaudir de l'art del cinema a la seva ciutat. Mesos més tard obrien uns multicinemes a la població veïna de Roquetes.

El Fèmina va tancar i així continua avui l'edifici. Bona part de la documentació (1942-1992) fou traslladada a l'Arxiu Històric Comarcal del Baix Ebre que ara, amb motiu del Dia Internacional dels Arxius, ha inaugurat l'exposició 'El cine Fèmina' que aborda la seva història a través de cartells, fotogrames, programes de mà, fotografies, correspondència amb les distribuïdores cinematogràfiques i d'altra documentació que ajuden a entendre la gestió del dia a dia.

La mostra es va inaugurar ahir a la tarda com a complement a la mostra itinerant '120 anys de cine a les Terres de l'Ebre' que ahir també es va presentar a la ciutat, al Museu de Tortosa.

El cinema Fèmina es va inaugurar el 22 de desembre de 1943, molt pocs anys després de la destrucció causada a la ciutat per la Guerra Civil. L'edifici d'estètica racionalista fou obra de l'arquitecte Josep Maria Franquet i el seu promotor fou Joaquim Fabra Miralles, el fill del qual seria alcalde de la ciutat en època franquista. El cinema, atenent al model d'aquests espais d'oci de l'època, disposava de platea, amfiteatre i de *palcos*.

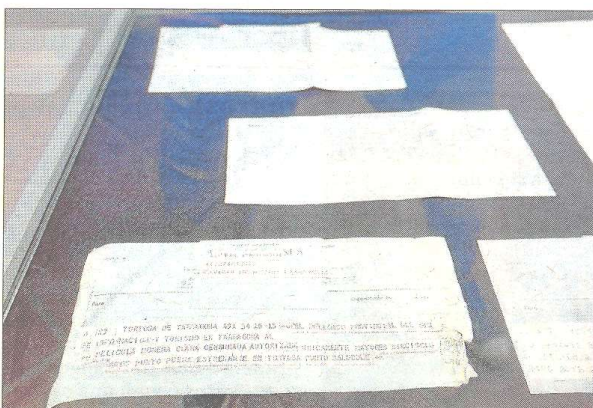
La primera pel·lícula que s'hi va programar fou *El escándalo* de José Luis Sáenz de Heredia. «Al llarg de les primeres dècades, la programació acostumava a seguir el mateix guió. S'exhibia el noticiari del No-Do i doble sessió de pel·lícules, una del *montón* i una segona més bona que, en tot cas, no acostumava a ser d'estrena», explica al *Diari* el director de l'Arxiu, Albert Curto.

Films espanyols, italians i nord-americans omplien la cartellera i competien amb la nombrosa oferta de l'època a la ciutat. Entre 1940 i 1970, Tortosa va comptar amb fins a vuit sales de cinema, on destacaven el Fèmina i el gran cinema teatre Coliseum, a la plaça Alfons XII, que programava sessions de cinema i altres tipus d'espectacles.

Un dels moments culminants del Fèmina i que va generar molta expectació fou l'estrena a Es-

L'Arxiu Històric Comarcal del Baix Ebre acull l'exposició 'El cine Fèmina'. FOTO: JOAN REVILLAS

L'exposició mostra cartells, programes de mà, fotografies i telegrams censurant fotogrames dels films, entre d'altres. FOTO: JOAN REVILLAS

Cartell del clàssic del cinema 'Doctor Zhivago'. FOTO: A.C. BAIX EBRE

Imatge de l'interior de l'antic cinema Fèmina de Tortosa, tancat l'any 1998. FOTO: ARXIU HISTÒRIC COMARCAL DEL BAIX EBRE

panya del film *Lo que nunca muere* del director Julio Salvador i l'actor Conrado San Martín.

De la documentació original que s'exposa, cal destacar una selecció de col·lecció de cartells cor-

responents als grans cartellistes del moment com Josep Soligó, Francisco Fernández Zarza (Jano), Carlos Escobar (Esc), Tom William Chantrell o Macario Gómez Quibus (Mac) i els fotogra-

mes en cartró i colorats que es penjaven a fora del cinema a manera de reclam publicitari. «També són curiosos els telegrams que les autoritats polítiques enviaven censurant un fotograma del film», afegeix Curto.

L'exposició Cine Fèmina es pot visitar a l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre, de dilluns a divendres de 10 a 14 h i dissabtes de 18 a 20 h.

Al Museu de Tortosa

Per altra banda, la mostra '120 anys de cine a les Terres de l'Ebre' ofereix un recorregut per la història del cine a les quatre comarques ebrenques, així com una aproximació al que va suposar el cinema per a la societat del moment al llarg del segle XX. L'exposició ha estat produïda amb el suport del Departament de Cultura i és una iniciativa del Servei d'Atenció als Museus (SAM) i Museu de les Terres de l'Ebre.